

Izazovi i pozitivni aspekti višejezičnoga školskog konteksta u Crnoj Gori / Challenges and positive aspects of the multilingual school context in Montenegro

Nikčević Jasmina, Popović Dušanka

Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore

minanik.jasmina@gmail.com

Odgoj i obrazovanje za socijalnu i kulturalnu raznolikost

Broj rada: 81

Sažetak

Ovim radom željeli bismo ukazati na širok dijapazon aktivnosti koje se mogu preduzimati i realizirati u školama u Crnoj Gori koje pohađaju učenici iz izbjegličkih obitelji jer moramo biti svjesni teškoća i slabijega uspjeha iz gotovo svih školskih predmeta kod djece izbjegle s ratnoga područja (u ovom slučaju pretežno iz Ukrajine). Najveći razlog za lošije školske rezultate primarno je nedovoljno poznavanje jezika na kojem se nastava realizira.

U situaciji u kojoj naše učionice sve više postaju višejezične, novi se izazovi postavljaju pred škole i nastavnike. Osim dodatnih sati crnogorskoga jezika u školi, treba planirati jezično-stručne segmente aktivnosti na satima redovne nastave svih predmeta, kao i strategije iz bilingvalnih sredina (kao u pograničnom području gdje se nastava integralno ili parcijalno izvodi na albanskom jeziku).

No, s obzirom na specifičnu i kompleksnu situaciju učenika iz izbjegličkih obitelji, tek pristiglih u našu, njima stranu zemlju i kulturu, sva ova pitanja koja nameće svrnost, uz svijest da smo u dobu inkluzije, a ne asimilacije, prirodno pokreću i nova razmišljanja s ciljem optimizacije uvjeta učenja u višejezičnom školskom kontekstu. Učenici iz migrantskih obitelji dolaze u naše škole sa svojim sposobnostima, kulturalnim osobenostima, znanjima i jezičnim vještinama i trebaju se uključiti u zajednicu učenja s domicilnim učenicima.

Interkulturalna didaktika teži duboko humanističkom obrazovanju držeći se principa da jezik i kultura predstavljaju prije svega pravo. Savremena istraživanja (Auger i Le Pichon, 2021) pokazuju da favorizovanje njihova materinskoga jezika-kulture u višejezičnoj učionici ohrabruje učenike osnažujući njihov osjećaj prihvaćenosti i sigurnosti. Iako se može činiti vrlo zahtijevnim (ne i nemogućim) uključiti više jezika kojima učenici govore u kurikule, posredstvom jezika stranoga učenika stvaramo preduvjete za bolje postizanje obrazovnih ciljeva i ishoda, a novi pristupi vrjednovanja ovakvoga jezično-kulturnoga kapitala utječu na inovativnost i bogatstvo obrazovnih mogućnosti za sve, kako strane učenike, tako i za domicilne, doprinoseći uzajamnom razumijevanju, istinskom uvažavanju i prihvaćanju.

Ključne riječi

Nikčević, Jasmina; Popović, Dušanka

University of Montenegro

minanik.jasmina@gmail.com

Education for social and cultural diversity

Number of the paper: 81

Abstract

With this paper, we would like to point out the wide range of activities that can be undertaken and implemented in schools in Montenegro attended by students from refugee families, since we must be aware of the difficulties and lower achievement in almost all school subjects for children who have fled from the war zone (in this case, mostly from Ukraine). The biggest reason for weak academic results is primarily insufficient knowledge of the language in which the teaching is carried out.

Considering that classrooms are increasingly becoming multilingual, new challenges are being posed to schools and teachers. Apart from additional lessons of the Montenegrin language at school, language-professional activity segments should be planned in regular classes in all subjects, as well as strategies from bilingual environments (such as in the border area where teaching is conducted integrally or partially in the Albanian language).

However, given the specific and complex circumstances faced by refugee families who have recently arrived in Montenegro, it is essential to reconsider how to optimize learning conditions in a multilingual school environment. The emphasis on inclusion, rather than assimilation, necessitates a rethinking of traditional approaches. Students from migrant families come to our schools with their abilities, cultural peculiarities, knowledge and language skills, and should be included in the learning community with domicile students.

Intercultural didactics strives for deeply humanistic education, adhering to the principle that language and culture represent, first of all, right. Contemporary research (Auger and Le Pichon, 2021) shows that favoring their mother tongue-culture in a multilingual classroom encourages students by strengthening their sense of acceptance and security. Although it may seem very demanding (not impossible) to include several languages spoken by students in the curriculum. By including foreign languages, we can create conditions for better academic achievement, develop new approaches to the evaluation of such linguistic and cultural occurrences, foster mutual understanding and appreciation, and enrich the educational experience for all students.

Key words

inclusion, migrant students, mother tongue-culture, plurilingual classroom

Revizija #2

Stvoreno 12 rujna 2024 18:28:42 od Marijana Kardum

Ažurirano 21 rujna 2024 11:34:16 od Martina Gajšek